

סיכום שולחן עגול בנושא קידום שימוש מושכל ויעיל בשירותי בריאות מרחוק

מיום 6.4.22

שירותי בריאות מרחוק כוללים ערוצי תקשורת ואמצעים דיגיטליים המשמשים לצורכי אבחון וטיפול לרבות שימוש בהתכתבויות בצ'אט, פניות באפליקציות, ושיחות וידאו וטלפון, בצורה סינכרונית ואסינכרונית.

משבר הקורונה קידם מהלך שנות אור את השימוש בשירותי בריאות מרחוק. ביישום מושכל, בריאות מרחוק היא מנוף למערכת הבריאות שיכול להעצים ולפעול במספר נתיבים וביניהם: שיפור איכות, הגדלת הנגישות, צמצום פערים – הן פערים הנובעים ממרחק גיאוגרפי, הן פערי אוריינות והן פערים סוציו-דמוגרפיים, שבהתאמה מושכלת, יכולים להצמצם באמצעות שירותי בריאות מרחוק. ככל שחולף הזמן מתרחבות הדוגמאות של שירותים רבים אשר הוסבו בהצלחה לעבודה מרחוק, כמו, יעוץ גנטי, שירותי התפתחות הילד, בריאות הנפש ועוד. לצד ההזדמנויות הגלומות בשימוש בשירותי בריאות מרחוק, מתרבים החששות להרחבת הפערים כתוצאה מהשימוש בהם. שימוש בטכנולוגיות דיגיטליות מתקדמות עלול להדיר אוכלוסיות עם אוריינות דיגיטלית נמוכה יותר, אוכלוסיות עם נגישות נמוכה יותר לתשתיות ולציוד קצה טכנולוגי, ועלולות לפגוע ביחסי האמון המורכבים שבין מטפל למטופל. בנוסף לכך, צריכת שירותי בריאות מרחוק עלולה להגדיל את היקף השימושים באופן לא מבוקר, ולהשליך על היקף ההוצאה לבריאות.

הפרץ האדיר של יצירה ועשייה סביב יישום מושכל של שירותי בריאות מרחוק – עיצוב שירותים, התאמת שירותים והניסיון של רבים מארגוני הבריאות להיות בחזית התחום, יצרו שעת כושר להשפיע על שירותי הבריאות של המחר: בתהליך מדורג ומותאם, עם הכוונה, מדידה וניטור, המציאות החדשה תתרום לצמצום פערים ולקידום היבטי הבריאות המשפיעים על מוביליות חברתית; בהיעדר הכוונה, הסיכון להרחבת פערים רק יגדל.

הדיונים בשולחנות העגולים התמקדו במטרות הבאות:

1. קידום שימוש מושכל, איכותי ובטוח בשירותי בריאות מרחוק
2. צמצום פערים בנגישות לשירותי בריאות ושיפור היעילות במערכת הבריאות
3. זיהוי וקידום קפיצת המדרגה הבאה בשימוש בשירותי בריאות מרחוק

פתחנו את הדיונים בהצגת **ההזדמנויות והאתגרים** בקידום שימוש מושכל ויעיל בשירותי בריאות מרחוק, ואת **ערוצי הפעולה** הקיימים והעתידיים. הדיון בשולחנות עסק בנקודות שמערכת הבריאות צריכה **להפסיק** לעשות, במהלכים שיש **להמשיך** ובאלה שצריך **להתחיל**. שאלנו **כיצד מבטיחים ערך גבוה** במתן שירותי בריאות מרחוק? ואיך נצליח להביא את שירותי הבריאות מרחוק להוות **כלי לצמצום פערים**?

תמצית הסוגיות שעלו במהלך הדיון בשולחנות:

אתגרים

1. **זיהוי ודיוק** שירותי בריאות מרחוק שהם בעלי ערך חיובי למטופלים ולמטופלים:

- באיזה אופן השירות מהווה תחליף או תוספת לשירות הקיים
- מהי הדרך לבצע פילוח נכון של אוכלוסיות מטופלים ומטפלים תוך זיהוי השירותים המתאימים
- אילו שירותים יהיו בעלי תועלות ארגוניות אשר יביאו לשיפור מזדים ארגוניים ולאומיים, שיפור שביעות הרצון ועוד.

2. גידול בהיצע השירותים יביא ליצירת **עומס** על המערכת והמטפלים, **שחיקת מטפלים** וניצול לא מיטבי של זמנם.

3. קושי **במידת הערך** הקליני/ חברתי/ כלכלי של שירותי הבריאות מרחוק ובבניית והפעלת מדדי איכות.

4. זיהוי הכלים הנדרשים לפיתוח שירותים אשר יביאו **לצמצום פערים והגדלת הנגישות** לשירותי הבריאות, וחשיבה במובנים של אזורים גיאוגרפיים/ מחוזות אשר פוגעת בנגישות השירותים לפריפריה.

5. קושי **ביצירת שיתופי פעולה בין ארגוני בריאות**- מורכבות בפיתוח ידע ושיתוף פרקטיקות חדשות של טיפול מרחוק ושמירת רצף הטיפול בין תשתיות וארגונים שונים במערכת הבריאות.

6. **אתגרים כלכליים** של מתן שירותי בריאות מרחוק:

- תכנון מודל תגמול למטפלים בעבור שירותים מרחוק
- מודל ההתחייבות עבור טיפולים מרחוק (טפסי 17)
- קושי לבחון כדאיות כלכלית של שירותי הבריאות מרחוק

7. **אתגרים טכנולוגיים ותשתיתיים**:

- העברת מידע לא מיטבית בין ארגוני הבריאות
- חוסר אחידות וסטנדרט מידע (יצירת איים של מידע)

"יש צורך להתייחס לאתגרים של
מדינת ישראל 20 שנה קדימה"

(תעשייה)

הזדמנויות

"זוהי זכותו הבסיסית של המטופל
לבחור כיצד הוא רוצה לצרוך את
שירותי הרפואה שלו"

(ארגון בריאות)

1. שיפור הטיפול בחולים כרוניים
2. שיפור היעילות של זמן המטפל
3. הנגשת שירותים בצורה הוליסטית ושמירה על רצף הטיפול
4. הגדלת הנגישות לשירותי בריאות
5. הגדלת אוריינות בריאות וצמצום פערי בריאות
6. המטופל במרכז:
 - מתן כלים לניהול המחלה
 - מתן תמריצים למטופלים ללקיחת האחריות על הטיפול שלהם
 - העצמת המטפל והמטופל
7. מימוש יעיל של גישות חדשניות לטיפול באמצעות שיפור הנגישות של מפגשי מטפל-מטופל יביא להרחבת שירותים בתחומי-
 1. רפואה מונעת
 2. רפואה יוזמת
 3. רפואה מותאמת אישית

לצורך דיוק דרכי הפעולה, ההמלצות והסוגיות המוזכרות ברשימה, נשתף פה מספר דוגמאות אשר עלו בדיוני השולחנות העגולים כאשר שאלנו מה מערכת הבריאות צריכה להפסיק/ להמשיך/ להתחיל לעשות:

STOP	CONTINUE	START
שכפול תהליכים ושיטות עבודה פרונטליות למתן שירות מרחוק	חיזוק תשתיות טכנולוגיות בארגוני הבריאות	מידת איכות וערך קליני/ חברתי/ כלכלי של השירותים
מידת ערך השירות על סמך שימושים בלבד	פיתוח שירותי בריאות מרחוק בארגוני הבריאות	פיתוח מודלים כלכליים שיאפשרו שימוש נרחב בשירותי בריאות מרחוק
הפקת טופס 17 יעודי לביקורים מרחוק	שיפור זרימת המידע במערכת	התאמת הרגולציה למודלי השירות והטכנולוגיות
חוסר אחידות במערכות ובסטנדרט המידע בין הארגונים	הטמעת מיומנויות של מתן שירותי בריאות מרחוק	תכנון שיטות תגמול מותאמות למתן שירותים מרחוק
		דגש על טיפול הוליסטי ואינטגרטיבי (להבדיל טיפול לפי דיסיפלינה קלינית)

דרכי פעולה

בדיונים בשולחנות עלו כיוונים רבים הנוגעים בהיבטים שונים של שירותי בריאות מרחוק, מתוכם נכתבה רשימת ההמלצות אותה ניתן לחלק לשני סוגי דרכי פעולה:

1. דרכי פעולה שהחלו ויש להרחיב ולהעמיק:

"השינוי התפיסתי שצריך לעשות הוא ללכת לעידן שרוב הרפואה תהיה וירטואלית וצריך לעשות היפוך ולחשוב על מה הם הדברים שדורשים מפגש פיזי"

(אקדמיה)

1.1. תמיכה בפיתוח כלים טכנולוגיים ומודלים של שירותי בריאות מרחוק
1.2. העמקה והרחבה של פעילות קהילת רפואה מרחוק: הקהילה הוקמה ב-8/2020, וכוללת מטפלים, מנהלים ואנשי טכנולוגיה, מהווה מסגרת למידה ועבודה לקידום ועיצוב שירותי הבריאות מרחוק בישראל. מוצע להרחיב ולהעמיק את פעילות הקהילה בזירות הבאות:

- קידום הפיכתה של מערכות בריאות למערכת לומדת באמצעות בניה והפצת תהליכים, שיטות עבודה מקובלות ולמידת עמיתים.
- פיתוח קווים מנחים, כתיבת ניירות עמדה מקצועיים בנושאי שירותי בריאות מרחוק.
- עיצוב ובניית הכשרות למטפלים העוסקים בשירותי בריאות מרחוק.
- תמיכה ביזמות ארגונית בתחום שירותי הבריאות מרחוק באמצעות תכנית האקסלרטור של הקהילה.

1.3. השקעה בתשתיות טכנולוגיות אשר יאפשרו שימוש נרחב בשירותי בריאות מרחוק

1.4. קידום מחקר ומדידה של שירותי בריאות מרחוק

2. סוגיות לגביהן יש לגבש מענה:

2.1. עיצוב ובחינת מודל כלכלי של שירותי בריאות מרחוק:

- איך ניתן להגיע למצב בו לכל הגורמים במערכת אין העדפה בהיבט הכלכלי בין החלופות של מתן שירות מרחוק למתן שירות פרונטלי?
- איך מונעים שימוש יתר ועלייה משמעותית בהוצאות?
- איך מגדרים סיכונים? אילו שינויים רגולטורים נדרשים?

2.2. צמצום פערים בנגישות לשירותי בריאות

- כיצד נביר טוב יותר את הפערים הקיימים בנגישות לשירותים?
- כיצד שירותי בריאות מרחוק יכולים לגשר על הפערים?

לגבי הסוגיות בסעיף 2, נקיים דיון בשולחן העגול שיתקיים ביום 2.5.22 בין השעות 13:00-15:30.

נודה אם תגיעו לדיון עם רעיונות, המלצות ודוגמאות מניסיונכם לסוגיות אלו.